

των καὶ ῥυπαρῶν, ἐνῷ τοὺς ἀλλούς μόναι αἱ ἀλύσεις καὶ ή τῶν φυλάκων αὐστηρότης ἐμποδίζουσιν καὶ πλησιάσωσιν».

Τὰ αὐτὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν γράφουσιν ἄνδρες δικηγοριμένοι, οἵτινες ὁ Chiaruggi καὶ ὁ d' Aquin, περὶ τῶν φρενοκομείων τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Σχολαστικῆς.

«Ἐάν ποτε δημόσιον κατάστημα κατήσχυνε τὴν Ἀγγλίαν, ἀναφωνεῖ ὁ Sir Bennet ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων τῷ 1815, τοῦτο εἶναι βεβαίως τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Bedlam, καὶ ὅμως ψευδεῖς ἐκθέτεις ἡπάτησαν οὓς μόνον τὴν Ἀγγλίαν ἀλλὰ τὴν Εἰρωπήν διλύκηρον, προτείνουσαι τὸ νοσοκομεῖον τοῦ· τοῦ ὡς παράδειγμα εἰς πάντα τὰ ζῆντα τοῦ κόσμου».

Ἐάν εἰδικοὶ ἄνδρες ἐπειθεώρουν τοὺς ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς μοναστηρίοις κράτουμένους φρενοβλαβεῖς, ηθέλομεν ἔχει περιγραφής ἀναλόγους τῶν ἀνωτέρω. Τὸ ἐπὶ πολιτισμῷ καὶ φιλανθρωπίᾳ πανυχύμενον ἔθνος ἡμῶν ἥθελεν ἐκ τῶν περιγραφῶν ἐκείνων πληροφορηθῆ, ὅτι, ἐκτός τινων ἐξαιρέσεων, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον οἱ ἔξορκισμοὶ, ἡ πενία καὶ οἱ δαρμοὶ εἴναι τὰ μόνα μέτκα, δι' ὧν ὑπὸ ἀπενθύσισπαν καλογήρων θεραπεύονται δῆθεν ἐν «Ἐλλάδι οἱ φρενοβλαβεῖς, οἵτινες δὲν περιφέρονται τῆς ἀκρείσεως, ἀντικείμενον ὑπάρχοντες βαρβάρου χλεύης. Βέτυχάς τὰ ἀποταπειρατεύοντας ἀπό τινος τὴν προσοχὴν διακεκομένων ἄνδρῶν. Κατὰ καθηκοντὸν δὲ ἀναφέρομεν ἄνδρα ἐκ τῶν τὰ πρῶτα παρ' ἡμῖν φερόντων, τὸν κ. Θεόδωρον Δηλιγιάννην, ὃς τις ἐμελέτησεν ἐπιμελῶς καὶ λεπτομερῶς ἐν Γαλλίᾳ τὰ ὄφορῶντα εἰς ἐντελὴν ὀργανισμὸν φυγικτρείων. Ἀφοῦ δόγμα πίστεως εἴναι παρ' ἡμῖν ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Ἐλλήνων καταγωγὴ, δις ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι εἰς ἐκείνους ἀνάγονται αἱ πρῶται ἀξιοσημείωτοι ψυχικτρικαὶ μελέται.

Ἀληθῶς ἡ ἔνδοξος τῶν Γάλλων ἵστρων μεταρρύθμισις δὲν ἦτο πρωτοφανὴς ἐν τῇ ἴστορίᾳ τῆς Ἱστορικῆς, διότι ἀκριβεῖς καὶ λεπτομερεῖς ἴστορες καὶ μελέται κατέδειξαν τὰς μεγίστας ἐπὶ τοῦ προκειμένου προόδους, τὰς δούλιας ἐπραγματοποίησαν οἱ ἀρχαῖοι: «Ἐλληνες Οὔτοι ἐμελέτησαν λεπτομερῶς καὶ μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῖς μεγάλοφυτας τὰ μεγάλα ταῦτα τῆς Ἱστορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας προοβλήματα. Εἴχον δὲ γνώσεις λίγην προκεχωρημένας περὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ περὶ τῶν ἀσθενειῶν αὐτοῦ. Εξετύπτων δεόντως τὴν ἀνάγκην εἰδίκης θεραπείας τῆς παραφροσύνης, ἀνεγνώρισαν καὶ κατέδειξαν τοὺς κινδύνους τῆς γρήσεως τῆς βίας ἀπέναντι τῶν φρενοβλαβῶν, ὑπέδειξαν τοὺς τρόπους τοῦ περιοριστροῦ αὐτῶν ἀνευ βλάβης, καὶ ἐν συνόλῳ ἐγνώρισαν ἀκριβῶς τὴν ἐπὶ τῶν ψυχικῶν ἀσθενειῶν ἐπιρροὴν τῆς φυσικῆς καὶ τῆς ἡθικῆς δικίτης, διετύπωσαν δὲ τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰς θεωρίας αὐτῶν διὰ διδακτικῶν παραγγελμάτων, τὰ δούλια καὶ σήμερον ἀσπάζεται ἡ ἐπιστήμη. Προ-

θετέον, ὅτι κατὰ τὰ πρῶτα τοῦ χριστιανισμοῦ ἔτη ἐποίουν ἥδη λίγην λειτουργίαν γρήσαντες οἱ θρησκευτικοὶ τῶν φρενοβλαβῶν. «Μετὰ μεγίστου ἐνδικρέροντος, λέγει ὁ κ. Trélat (Recherches historiques sur la folie), ἐμβολίζει τις εἰς τὰ ἴστορικὰ ἐκεῖνα κειμήλια, ἐν οἷς ἀναγνώσκει περικοπὰς τὰς δούλιας ἥθελε νομίσεις χθες γραφείσας, καίτοι ἐγράφησαν πρὸ δεκαπέντε ἔως δεκακοπτώ αἰώνων». Τοικύτην ἐντύπωσιν ἰδίως παράγουσι τὰ περίπου κατὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου αἰώνος ὑπὸ τοῦ Ἀρεταίου γραφέντα.

Τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν περὶ δργανισμοῦ τῶν φρενοκομείων εἰδίκην νομολογίαν, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν διάταξιν καὶ εἰς τὴν ἐν αὐτοῖς ἐκτελουμένην ὑπηρεσίαν, εἰς τὰ διάφορα συστήματα τῆς λατρικῆς θεραπείας καὶ εἰς τὰς λεπτομερεῖας ἀπάντων τούτων, εἰσὶν ὀντικείμενα δῆλως εἰδίκα, περὶ ὧν δὲν δυνάμεθα νὰ πραγματευθῶμεν ἐνταῦθα. Υποδείξαντες ἐν συνόψει ἴστορικῶν τὴν σπουδαιότητα τοῦ Ληπτήματος, ἐκφράζομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐναρξίς νέας καταστάσεως πραγμάτων δὲν θέλει βραδύνει περικιτέρω παρ' ἡμῖν.

* *

Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΒΕΣΟΥΒΙΟΥ

Ἐσχάτως ἔλαβε χώραν ἡ ἐπίσημος ἐγκαίνιας τοῦ κρεμαστοῦ σιδηροδρόμου τοῦ Βεσούβιου, διστις εἶναι ἐν ἐκ τῶν περιεογοτέρων καὶ τολμηρέρων ἔργων τῆς καθ' ἡμᾶς ἐποχῆς, τόσον γονίμου εἰς ιδέας γιγαντείας καὶ τολμηράς.

Πρὸ δὲν ἔτους δῆλη ἡ ἐκεῖ χώρα ἦτο ἔρημος καὶ ἀκαλλιέργητος· ὁ δὲ περιηγητής, δύηγον μένος ὑπὸ τοῦ συνήθους δύηγοῦ του, ἦτο ἡναγκασμένος νὰ φέρῃ δίδιος διστάκιον, πλήρες παντὸς διτι χρειῶντος, καὶ ἐξιδεύεις πέντε ὥρας διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν κρατήρα τοῦ ήφαστείου. Τοῦ λοιποῦ ἡ ἐκδρομὴ αὐτῇ θὰ ἐκτεληται ἐντὸς δύο ὥρων, εἴτε διὰ τοῦ δηλήματος εἴτε διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ ταῦτα, ἐνῷ καθ' δῆδον θὰ εύσικη ἄφθονος δ δδοιπόρος πάντα τὰ χρειώντα.

Δάπεδον ἐπικλινές, κεκαλυμμένον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον μὲ τανίδωμα στερεόν, ἐστρώθη ἐπ' αὐτῆς τῆς λαύρις τοῦ ἡφαστείου, προωρισμένον νὰ φέρῃ τὸν σιδηροῦν δρόμον, καὶ ἀναχωρεῖ ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ κώνου, ὃπου ἀπολήγει ἀμαξεῖδος, προωρισμένη νὰ συνενώσῃ τὴν Νεάπολιν μὲ τὸν νέον τοῦτον σιδηροδρομικὸν σταθμὸν, εἰς τὴν μεσημβρινὴν κλιτὺν τοῦ ὅρους. Τὸ δάπεδον τοῦτο ἔχει 900 μέτρων μῆκος ὑπεράνω τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, κειμένου 800 πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφύνειαν τῆς θαλάσσης, καὶ κατὰ μέσον δρονὸν κλίσιν 56 τοῖς Π[οδο]ι.

Αἱ ἀτμάμαξαι χωροῦσι 12 πρόσωπα, καθίμενα ἀπέναντι ἀλλήλων. Τὸ πάτωμα αὐτῶν, ἔχον ἔγκλισιν 45 μοιρῶν, στρεβλεῖται ἐπὶ δύο τροχῶν, κατεσκευασμένων οὕτως, ὃστε νὰ μὴ φέ-